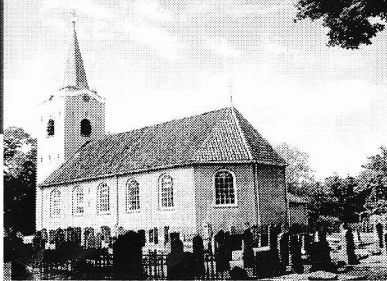


Dorpskerk te Beetsterzwaag



25 jaar Open Monumentendag

De kerk van Beetsterzwaag wordt voor het eerst vermeld in een kapellenlijst van 1315. In eerste instantie had deze kerk nog geen recht van doop en begraven, zoals een parochiekerk dat wel heeft. Later werd dat recht wel verleend. Aan het eind van de 16de eeuw was de Refomatie in Friesland definitief ingevoerd en was de Rooms-Katholieke eredienst hier verboden. Veel gevluchte priesters en monniken kwamen als predikant terug. En tijdens de beeldenstorm van 1566 werden er veel beelden in de Friese kerken vernield. Ook de Franse revolutie bracht een beeldenstorm met zich mee. Dit keer niet gericht tegen de religieuze symbolen maar die van de standenmaatschappij. Onder het motto 'vrijheid, gelijkheid en broederschap' werd er veel vernield. Ten tijde van de Franse revolutie werd d.m.v een staatsregeling in 1798 bepaald, dat de gemeente eigenaar werd van alle torens in Opsterland. De torens waren van strategisch groot belang en de klokken fungeerden als communicatiemiddelen. De kerk ligt niet, zoals in veel Friese dorpen, in het centrum maar iets ten noorden van de hoofdstraat. Voorheen was dat wel het geval, want oorspronkelijk lag de kerk aan de kruising van het middeleeuwse Kerkepad-West en het Kerkepad-Oost en het Schuinpad dat naar Boornbergum leidde. Deze paden vormden in de middeleeuwen de oudste verbindingswegen tussen Beets, Beetsterzwaag en Olterterp. Gaandeweg is de tegenwoordige hoofdstraat belangrijker geworden als verbindingsweg tussen de dorpen.

Tegen het einde van de 18de eeuw was de kerk in zeer slechte staat. Op een gemeentevergadering van lidmaten van de kerk (4 februari 1803) werd het voorstel gedaan om een nieuwe, grotere kerk op dezelfde plaats te bouwen op kosten van de Heren Rijnhard

van Lynden, Tinco en Benedictus van Teijens en Juffer Hijma van Teijens. Hun wapens staan op de windvaan op het koor. Als dank kregen deze families elk een herenbank in de kerk. Bij de ingebruikname van de kerk in 1804 is een lijst opgesteld van alle giften w.o.: een koperen lessenaar, de drie kaarsenkroners, collectezakjes, een zilverendoopbekken. Halverwege de 19de eeuw heeft Baronesse van Lynden, geboren Van Borcharen, de kerk een orgel geschonken als herinnering aan haar jong gestorven dochter Ypkjen Hillegonda. Het orgel werd gebouwd door de orgelbouwers L. van Dam en Zonen te Leeuwarden. In 1856 werd het orgel feestelijk in gebruik genomen en in 1952 gerestaureerd. Een koperen bordje aan de orgelgalerij vermeldt het bouwjaar en de schenking.

In de kerk zijn de oude grafstenen van de familie Fockens, de eerste bewoners van de Fockens-State, in de vloer gelegd. Deze grafzerken zijn bij de restauratie van de kerk in 1964 bewaard gebleven. Alle andere grafzerken zijn toen uit de kerk verdwenen. Om hygiënische redenen mochten de overledenen na 1828 niet meer in de kerk worden begraven. Op het kerkhof vinden we de graven van bekende families uit de geschiedenis van Beetsterzwaag, waaronder die van de families Van Harinxma thoe Slooten en Van Teijens. De oudste grafsteen is van Jan Jansen Lauswolt, bij leven dorpsrechter en lakenverkoper.

